

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 16 marca 2004 r.

dotycząca programu pomocy, który Włochy zamierzają zrealizować na rzecz spółdzielni zajmujących się przetwórstwem i wprowadzaniem produktów do obrotu, mającego na celu zrekompensowanie szkód spowodowanych chorobą niebieskiego języka owiec (*blue tongue*) – Artykuł 5 Ustawy regionu Sardynii z dnia 17 listopada 2000 r.

(notyfikowana jako dokument nr C(2004) 471)

(Jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(2005/906/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

macje uzupełniające, o udzielenie których wystąpiono w piśmie z dnia 13 grudnia 2000 r.

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

(3) Pismem z dnia 2 lutego 2001 r. Komisja poinformowała Włochy o swej decyzji w sprawie wszczęcia procedury, o której mowa w art. 88 ust. 2 Traktatu w kwestii wyżej wymienionej pomocy.

po zaproszeniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z wymienionym artykułem,

(4) Decyzja Komisji o wszczęciu procedury została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* (?). Komisja zaprosiła zainteresowane strony do przedstawienia uwag na temat omawianego środka.

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

(1) Pismem z dnia 24 listopada 2000 r., zarejestrowanym w dniu 28 listopada 2000 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej powiadomiło Komisję zgodnie z art. 88 ust. 3 Traktatu o Ustawie regionu Sardynii nr 22⁽¹⁾ dotyczącej działań mających na celu zrekompensowanie szkód poniesionych przez hodowców w wyniku wystąpienia choroby zwierząt zwanej chorobą niebieskiego języka owiec (*blue tongue*), zwanej dalej „Ustawą regionu Sardynii nr 22/2000”. Artykuł 10 ustawy uzależnia przyznanie określonej pomocy od zatwierdzenia przez Komisję w ramach procedury przewidzianej w art. 87 i 88 Traktatu.

(5) W tej samej decyzji Komisja zatwierdziła pomoc przewidzianą w art. 2, 3 i 4 ustawy nr 22/2000, stwierdzając, że spełnia ona wymogi niezbędne, aby uznać ją za pomoc mającą na celu ułatwienie rozwoju niektórych rodzajów działalności gospodarczych w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu.

(6) Władze Włoch nie zgłosiły żadnych uwag na temat omawianego środka. Do Komisji nie wpłynęły żadne uwagi innych zainteresowanych stron.

(2) Pismem z dnia 15 grudnia 2000 r., zarejestrowanym w dniu 19 grudnia 2000 r., Stałe Przedstawicielstwo Włoch przy Unii Europejskiej przekazało Komisji infor-

II. OPIS

(7) Podstawę prawną pomocy stanowi art. 5 ustawy regionu Sardynii nr 22/2000 dotyczącej działań na rzecz spółdzielni zajmujących się przetwórstwem i wprowadzaniem produktów do obrotu, mających na celu zrekompensowanie szkód spowodowanych chorobą niebieskiego języka owiec (*blue tongue*).

⁽¹⁾ Ustawa ta została zatwierdzona przez *Consiglio regionale della Sardegna* (Radę Regionalną Sardynii) w dniu 25 października 2000 r. i opublikowana w *Bollettino ufficiale della regione Sardegna* (Dzienniku Urzędowym Regionu Sardynii) nr 36 z dnia 25 listopada 2000 r.

⁽²⁾ Dz.U. C 327 z 22.11.2001, str. 5.

- (8) Choroba niebieskiego języka owiec pojawiła się na Sardynii w sierpniu 2000 r. i mimo środków podjętych przez organy państwowe rozprzestrzeniła się na całą wyspę. Rozprzestrzenienie się choroby zostało spowodowane sprzyjającymi warunkami klimatycznymi (ciepła i sucha pogoda). W celu zwalczania tej choroby organy ds. zdrowia publicznego we Włoszech zarządziły w dniu 28 sierpnia 2000 r. zakaz przemieszczania domowych i dzikich przeżuwaczy pochodzących lub wysłanych z Sardynii (w tym nasienia, komórek jajowych i zarodków) do pozostałych części terytorium kraju i Państw Członkowskich Unii Europejskiej. Zarządzono również zakaz przemieszczania tych zwierząt z prowincji Cagliari do pozostałych części regionu oraz nałożono na służby weterynaryjne pozostałych regionów obowiązek prowadzenia badań klinicznych w gospodarstwach, do których owce pochodzące z Sardynii zostały wprowadzone w ciągu co najmniej dwóch ostatnich miesięcy. Następnie władze regionu przyjęły dekret nr 34 z dnia 5 września 2000 r. dotyczący środków nadzwyczajnych w celu zwalczania choroby niebieskiego języka⁽¹⁾, zgodnie z którym przemieszczanie owiec, kóz, bydła, bawołów i dzikich zwierząt hodowlanych z gospodarstw zostało zakazane na całym terytorium Sardynii. Ponadto dekret nałożył obowiązek zwalczania owadów będących nosicielami choroby. W dniu 16 października 2000 r. lokalne organy ds. zdrowia publicznego zatwierdziły plan zwalczania choroby niebieskiego języka na Sardynii, a w dniu 25 października 2000 r. Rada Regionalna Sardynii przyjęła ustawę nr 22/2000 dotyczącą działań mających na celu zrekompensowanie szkód poniesionych przez hodowców w wyniku wystąpienia choroby zwierząt zwanej chorobą niebieskiego języka owiec (*blue tongue*), przedłożoną następnie Komisji do zbadania zgodności na podstawie art. 87, 88 i 89 Traktatu. Działania, o których mowa w art. 2, 3 i 4 ustawy nr 22/2000, uznano za zgodne ze wspólnym rynkiem⁽²⁾. Komisja podjęła decyzję o wszczęciu procedury, o której mowa w art. 88 ust. 2 Traktatu w odniesieniu do pomocy przewidzianej w art. 5 odnośnej ustawy.
- (9) Artykuł 5 ustawy nr 22/2000 upoważnia władze lokalne do przyznawania pomocy przedsiębiorstwom i spółdzielniom zajmującym się zbiorem, przetwarzaniem, pakowaniem i obrotem produktami rolnymi i zwierzęcymi, z siedzibą na Sardynii, które zmniejszyły swoje dostawy w ramach zobowiązań określonych prawem lub wynikających z warunków umowy o więcej niż 20 % (obszary o trudnych warunkach gospodarowania) lub 30 % (pozostałe obszary) w porównaniu ze średnią z trzech ostatnich lat. Pomoc ta jest przeznaczona na zrekompensowanie strat spowodowanych brakiem surowców przeznaczonych do przetworzenia i dotyczą jedynie strat związanych ze zmniejszeniem dostaw członków spółdzielni.
- (10) Na 2000 r. przewidziano pomoc w kwocie 5 mld ITL (około 2 582 280 EUR).
- (11) Komisja podjęła decyzję o wszczęciu procedury, o której mowa w art. 88 ust. 2 Traktatu, z uwagi na pewne wątpliwości dotyczące zgodności omawianego programu pomocy ze wspólnym rynkiem. Wątpliwości te dotyczyły w szczególności faktu, że pkt 11.4 wytycznych nie przewiduje żadnego przepisu dotyczącego odszkodowań dla przetwórców za szkody spowodowane chorobami zwierząt.
- W opinii Komisji, mimo iż władze Włoch ograniczyły pomoc przeznaczoną dla spółdzielni, nie było żadnego związku pomiędzy wystąpieniem choroby (choroby niebieskiego języka) a zmniejszeniem dostaw. Region ucierpiał w szczególności z powodu suszy (patrz: pomoc nr N 745/2000), która mogła przyczynić się do zmniejszenia dostaw. Ponadto niektóre spółdzielnie mogły wcześniej zarejestrować zmniejszenie ilości surowców z przyczyn innych niż choroba niebieskiego języka (lub susza).
- (12) Na podstawie pkt 11.3.8 wytycznych, zgodnie z którym możliwe są odszkodowania przyznawane wyłącznie rolnikom lub zrzeszeniom producentów, których są członkami, za szkody spowodowane niekorzystnymi warunkami klimatycznymi nie jest możliwe analogiczne stosowanie tych zasad do przedsiębiorstw zajmujących się przetwórstwem, które poniosły straty w wyniku wystąpienia choroby niebieskiego języka. Komisja zasadniczo uważa, że przedsiębiorstwa rolno-spożywcze posiadają pewną elastyczność zarządzania swoimi źródłami dostaw. Mogło to oczywiście prowadzić do dodatkowych kosztów surowców i zmniejszenia rentowności, jednak nie wydaje się to uzasadnieniem bezpośredniego stosowania zasad odnoszących się do produkcji rolnej.
- (13) Zważywszy na brak innych podstaw prawnych, w celu zbadania i ewentualnego zatwierdzenia pomocy przewidzianej w art. 5 ustawy nr 22/2000 pomoc tę należałoby traktować jako pomoc operacyjną, czyli bezpośrednią pomoc mającą na celu odciążenie przedsiębiorstw rolno-spożywczych od wydatków, które normalnie ponoszą przy bieżącym zarządzaniu swoją działalnością. Pomoc tę zasadniczo należy traktować jako niezgodną ze wspólnym rynkiem.
- (14) Po podjęciu decyzji o wszczęciu procedury, o której mowa w art. 88 ust. 2 Traktatu, władze Włoch nie zgłosiły służbom Komisji żadnych uwag.

III. OCENA PRAWNA

- (15) Na podstawie art. 87 ust. 1 Traktatu wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi.

⁽¹⁾ Opublikowany w Dzienniku Urzędowym regionu Sardynii nr 29 z 19.9.2000, str. 1958.

⁽²⁾ Decyzja SG(01) D/285817 z dnia 2 lutego 2001 r.

- (16) Artykuł 40 rozporządzenia (WE) nr 1254/1999 w sprawie wspólnej organizacji rynku wołowiny i cielęciny⁽¹⁾ przewiduje stosowanie art. 87, 88 i 89 Traktatu do produkcji i handlu produktami wymienionymi w rozporządzeniu, z zastrzeżeniem innych przepisów tego rozporządzenia. Także art. 23 rozporządzenia (WE) nr 2529/2001 w sprawie wspólnej organizacji rynku mięsa baraniego i koziego⁽²⁾ przewiduje stosowanie art. 87, 88 i 89 Traktatu do produkcji i handlu produktami wymienionymi w art. 1, z zastrzeżeniem innych przepisów tego samego rozporządzenia.
- (17) Artykuł 5 ustawy nr 22/2000 przewiduje pomoc przeznaczoną na zrekompensowanie szkód poniesionych przez przedsiębiorstwa i spółdzielnie rolne wywołanych brakiem surowców przeznaczonych do przetworzenia, z uwagi na zmniejszenie dostaw członków spółdzielni w wyniku wystąpienia epidemii choroby niebieskiego języka. Omawiane przedsiębiorstwa i spółdzielnie czerpią w ten sposób korzyści gospodarcze, których w innym przypadku nie mogłyby uzyskać, prowadząc swoją działalność, i w konsekwencji polepszają własną konkurencyjną pozycję w porównaniu z innymi rolnikami Wspólnoty, którzy nie korzystają z tej pomocy.
- (18) Pomoc ta wpływa na konkurencję i wymianę handlową między Państwami Członkowskimi. W istocie beneficjenci prowadzą działalność w jednym sektorze (sektorze wołowiny i cielęciny oraz sektorze mięsa baraniego), będącym przedmiotem wymiany handlowej między Państwami Członkowskimi. W 2001 r. pogłowie bydła we Włoszech wynosiło 6 932 700 sztuk, z czego 273 900 sztuk na Sardynii. W tym samym roku liczba owiec wynosiła 8 311 400 sztuk, z czego 3 602 200 sztuk na Sardynii, całkowita liczba kóz wynosiła 1 024 800 sztuk, z czego 240 200 na Sardynii.
- (19) Badany środek objęty jest w związku z tym definicją pomocy państwa, o której mowa w art. 87 ust. 1.
- (20) Zakaz przyznawania pomocy państwa nie jest bezwzględny. Jednakże w danym przypadku odstępstwa przewidziane w art. 87 ust. 2 ewidentnie nie mają zastosowania i władze Włoch nawet się na nie nie powołały.
- (21) Artykuł 87 ust. 3 lit. a) również nie jest stosowany, ponieważ pomoc nie jest przeznaczona na rozwój gospodarczy regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski lub w których występuje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia.
- (22) W odniesieniu do art. 87 ust. 3 lit. b), omawiana pomoc nie służyła ani wspieraniu realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania, ani nie miała na celu zaradzenia poważnym zaburzeniom w gospodarce Państwa Członkowskiego.
- (23) W odniesieniu do art. 87 ust. 3 lit. d) omawiana pomoc nie obejmuje wskazanych tam celów.
- (24) Zważywszy na charakter zgłoszonego programu, jedynym odstępstwem możliwym do zastosowania jest odstępstwo, o którym mowa w art. 87 ust. 3 lit. c). Należy w związku z tym sprawdzić, czy zastosowanie przewidzianych środków może zostać objęte tym odstępstwem.
- (25) Ponieważ omawiana ustawa była systematycznie zgłaszana przez władze Włoch do oceny na podstawie art. 88 ust. 3 Traktatu, stosuje się zasady przewidziane w wytycznych Wspólnoty dotyczących pomocy państwa w sektorze rolnictwa⁽³⁾ (zwanych dalej „wytycznymi”). Zgodnie z pkt 23.3 wytycznych w odniesieniu do nowych programów pomocy, w tym programów pomocy już zgłoszonych przez Państwa Członkowskie, w sprawie których Komisja nie podjęła jeszcze decyzji, wytyczne są stosowane od dnia 1 stycznia 2000 r.
- (26) Zgodnie z pkt 11.1.1 wytycznych pomoc państwa w sektorze rolnictwa przewiduje szereg środków mających na celu zrekompensowanie szkód poniesionych przez rolników w produkcji rolnej lub środkach produkcji (w tym budynki i plantacje), powstałych w wyniku nieprzewidzianych zdarzeń, takich jak klęski żywiołowe, niekorzystne warunki pogodowe lub wystąpienie chorób zwierząt lub roślin.
- (27) Pokazuje to zdecydowanie, że w przypadku szkód spowodowanych chorobą zwierząt zrekompensowane mogą być jedynie szkody poniesione przez sektor produkcji, a nie przez sektory przetwórstwa lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych. Pomoc bezpośrednia mająca na celu zrekompensowanie tych szkód musi także być zgodna z pkt 11.4 wytycznych, który dotyczy konkretnej pomocy przeznaczonej na zwalczanie chorób zwierząt i roślin.
- (28) Władze Włoch nie przedstawiły żadnych uwag. Komisja nie otrzymała w związku z tym dodatkowych informacji, które mogłyby wyjaśnić wątpliwości powstałe przy okazji wszczęcia procedury, o której mowa w art. 88 ust. 2 Traktatu, dotyczącej przedmiotowej pomocy.
- (29) Ponadto władze Włoch nie wykazały w jasny i niezaprzeczalny sposób bezpośredniego związku pomiędzy zmniejszeniem dostaw członków przedsiębiorstw lub spółdzielni, spowodowanego wystąpieniem choroby niebieskiego języka owiec, a stratami w dochodach poniesionymi w tym samym okresie. Ze względu na brak takiego bezpośredniego związku omawiane straty mogły być spowodowane innymi czynnikami, takimi jak susza, kryzys na rynku, finansowe zarządzanie zainteresowanymi przedsiębiorstwami itp. Jakakolwiek pomoc mająca na celu zrekompensowanie tego typu strat stanowiłaby pomoc operacyjną niezgodną ze wspólnym rynkiem na podstawie pkt 3.5 wytycznych⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. L 160 z 26.6.1999, str. 21. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1782/2003 (Dz.U. L 270 z 21.10.2003, str. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 341 z 22.12.2001, str. 3.

⁽³⁾ Dz.U. C 28 z 1.2.2000, str. 2.

⁽⁴⁾ Wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 8 czerwca 1995 r. w sprawie T-459/1993 (Siemens S.A. przeciwko Komisji Europejskiej), Zb.Orz. 1995, II-1675.

IV. **WNIOSKI**

- (30) W związku z powyższym Komisja stwierdza, że pomoc przewidziana w art. 5 odnośnej ustawy regionalnej stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu i nie może być objęta odstępstwami, o których mowa w art. 87 ust. 3.
- (31) Ponieważ ustawa nr 22/2000 zgłoszona na podstawie art. 88 ust. 3 Traktatu stanowi w art. 10, że pomoc ustanowiona w art. 3, 4 i 5 może być zrealizowana przez władze lokalne dopiero po zatwierdzeniu jej przez Komisję Europejską, nie jest konieczne odzyskanie pomocy, o której mowa w art. 5 wspomnianej ustawy,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc przewidziana przez Włochy na podstawie art. 5 ustawy regionalnej Sardynii nr 22 z dnia 17 listopada 2000 r. przeznaczonej na zrekompensowanie strat poniesionych przez przedsiębiorstwa lub spółdzielnie rolne, wywołanych brakiem

surowców przeznaczonych do przetworzenia, z uwagi na zmniejszenie dostaw członków spółdzielni jest niezgodna ze wspólnym rynkiem. Włochy nie mogą przeprowadzić realizacji tych programów pomocy.

Artykuł 2

Włochy informują Komisję w terminie dwóch miesięcy od daty powiadomienia o niniejszej decyzji o środkach podjętych w celu jej wykonania.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 16 marca 2004 r.

W imieniu Komisji

Franz FISCHLER

Członek Komisji